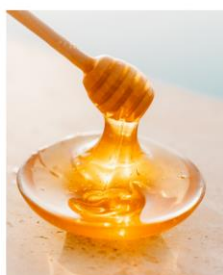
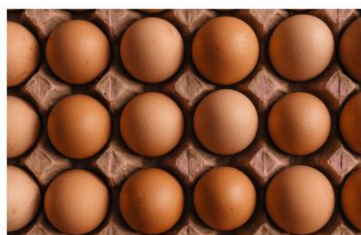

**INSPEKCJA WETERYNARYJNA
GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII**

**WYTYCZNE
GŁÓWNEGO LEKARZA WETERYNARII**

**dla organów Inspekcji Weterynaryjnej
w sprawie certyfikacji eksportowej produktów pochodzenia
zwierzęcego oraz żywności złożonej, prowadzonej na rzecz
podmiotów znajdujących się poza nadzorem organów
Inspekcji Weterynaryjnej**

**Biuro Bezpieczeństwa Żywności Pochodzenia Zwierzęcego
Warszawa, 24 listopada 2022 r.**

SPIS TREŚCI

I.	Cel wytycznych	3
II.	Akty prawne	3
III.	Definicje	4
IV.	Kompetencje organów urzędowej kontroli żywności w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego oraz żywności złożonej	5
V.	Właściwość organów urzędowej kontroli żywności w zakresie certyfikacji eksportowej przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego	7
VI.	Właściwość organów urzędowej kontroli żywności w zakresie certyfikacji eksportowej przesyłek żywności złożonej	9
VII.	Sposób postępowania organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie certyfikacji eksportowej przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego oraz żywności złożonej na rzecz podmiotów nieobjętych nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej	10
VIII.	Postanowienia końcowe	14

I. CEL WYTYCZNYCH

Niniejsze wytyczne zostały opracowane w związku z koniecznością ujednolicenia zasad postępowania urzędowych lekarzy weterynarii podczas wystawiania weterynaryjnych świadectw zdrowia dla produktów pochodzenia zwierzęcego oraz żywności złożonej eksportowanych do państw trzecich przez podmioty znajdujące się poza nadzorem organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Postanowienia wytycznych dotyczące obowiązków i zadań podmiotów innych niż organy Inspekcji Weterynaryjnej mają charakter wyłącznie informacyjny.

Postanowienia te nie mogą być podstawą przy rozstrzyganiu o prawach i obowiązkach podmiotów prywatnych. Stosowanie wytycznych nie może prowadzić do naruszenia przepisów powszechnie obowiązujących.

II. AKTY PRAWNE

1. Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”.

2. Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem (WE) nr 852/2004”.

3. Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem (WE) nr 853/2004”.

4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/625 w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy

Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem (UE) nr 2017/625”.

5. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2020/2235 z dnia 16 grudnia 2020 r. ustanawiające przepisy dotyczące stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 i (UE) 2017/625 w odniesieniu do wzorów świadectw zdrowia zwierząt, wzorów świadectw urzędowych i wzorów świadectw zdrowia zwierząt/świadectw urzędowych do celów wprowadzania do Unii i przemieszczania w obrębie terytorium Unii przesyłek niektórych kategorii zwierząt i towarów oraz urzędowej certyfikacji dotyczącej takich świadectw i uchylające rozporządzenie (WE) nr 599/2004, rozporządzenia wykonawcze (UE) nr 636/2014 i (UE) 2019/628, dyrektywę 98/68/WE oraz decyzje 2000/572/WE, 2003/779/WE i 2007/240/WE (Dz. Urz. L 442 z 30.12.2020, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 2020/2235”.

6. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 306, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o Inspekcji Weterynaryjnej”.

7. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2022 r. poz. 2232), zwana dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”.

8. Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1753, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o produktach pochodzenia zwierzęcego”.

9. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwana dalej „Kpa”.

III. DEFINICJE

Na potrzeby niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:

1) „**Certyfikat eksportowy**” oznacza dokument towarzyszący przesyłce żywności wysyłanej poza terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), wystawiany przez właściwy organ urzędowego nadzoru w celu potwierdzenia zgodności tej żywności z wymaganiami państwa przeznaczenia. W zależności od wymagań państwa trzeciego, do którego przeznaczona jest przesyłka, tytuł dokumentu może zawierać zwroty, takie jak: „świadectwo weterynaryjne”, „weterynaryjne świadectwo zdrowia”,

„urzędowe świadectwo weterynaryjne”, „świadectwo sanitarne”, „świadectwo zdrowia”, „świadectwo”, „urzędowe świadectwo”, „międzynarodowe świadectwo”, itp.

2) **„Handel detaliczny”** oznacza działalność prowadzoną przez przedsiębiorstwa spożywcze określoną w art. 3 pkt 7 rozporządzenia (WE) nr 178/2002.

3) **„Produkcja”** oznacza działalność prowadzoną przez przedsiębiorstwa spożywcze określoną w art. 5 pkt 1 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego.

4) **„Produkty pochodzenia zwierzęcego”** oznaczają produkty pochodzenia zwierzęcego zgodnie z definicją zawartą w pkt 8.1 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 853/2004.

5) **„Wprowadzanie na rynek”** oznacza działalność prowadzoną przez przedsiębiorstwa spożywcze określoną w art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002.

6) **„Żywność złożona”** oznacza żywność zawierającą jednocześnie środki spożywcze pochodzenia roślinnego i przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego, o której mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 853/2004.

IV. KOMPETENCJE ORGANÓW URZĘDOWEJ KONTROLI ŻYWNOŚCI W ZAKRESIE NADZORU NAD BEZPIECZEŃSTWEM PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO ORAZ ŻYWNOŚCI ZŁOŻONEJ

1. Zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 3 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, organy Inspekcji Weterynaryjnej są organami urzędowej kontroli żywności zgodnie z właściwością określoną przepisami ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. Inspekcja Weterynaryjna sprawuje więc nadzór nad bezpieczeństwem:

- 1) produktów pochodzenia zwierzęcego, w szczególności przy ich produkcji i wprowadzaniu na rynek, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi w sprzedaży bezpośredniej, rolniczym handlu detalicznym oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej;
- 2) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym.

2. Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, powiatowy lekarz weterynarii, na obszarze swojej właściwości, wydaje decyzje administracyjne w sprawach wpisu do rejestru, zatwierdzenia, warunkowego

zatwierdzenia, przedłużenia warunkowego zatwierdzenia, zawieszenia zatwierdzenia, cofnięcia zatwierdzenia oraz wykreślenia z rejestru zakładów, w stosunku do:

- 1) gospodarstw, na terenie których dokonuje się uboju zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu pozyskania mięsa na użytek własny;
- 2) zakładów prowadzących sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 3) zakładów, które podlegają rejestracji zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 852/2004, w tym zakładów prowadzących rolniczy handel detaliczny, zakładów prowadzących działalność marginalną, lokalną i ograniczoną oraz zakładów, dla których zatwierdzenie jest wymagane zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. c rozporządzenia (WE) nr 852/2004 i zakładów zatwierdzonych zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 853/2004.

3. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, są organami urzędowej kontroli żywności w zakresie m.in.:

- 1) produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym, z wyłączeniem produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w rolniczym handlu detalicznym;
- 2) żywności złożonej, produkowanej i wprowadzanej do obrotu, wywożonej do państw trzecich, przywożonej z tych państw w zakresie nieobjętym weterynaryjną kontrolą graniczną, oraz powrotnie wywożonej do tych państw, z wyłączeniem żywności znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym.

4. Zgodnie z art. 61 ww. ustawy, państwowy powiatowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny są organami właściwymi w sprawach rejestracji oraz zatwierdzania, warunkowego zatwierdzania, przedłużania warunkowego zatwierdzenia, zawieszania oraz cofania zatwierdzenia zakładów, które:

- 1) wprowadzają do obrotu produkty pochodzenia zwierzęcego, nieobjętych urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej;
- 2) produkują lub wprowadzają do obrotu żywność złożoną, z wyłączeniem zakładów prowadzących rolniczy handel detaliczny, z zastrzeżeniem art. 73 ust. 6 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

UWAGA: Wyjątek, o którym mowa w art. 73 ust. 6 ww. ustawy, dotyczy m.in. sytuacji, gdy właściwe władze państwa przeznaczenia wywożonej żywności złożonej wymagają certyfikatu eksportowego wystawionego przez urzędowego lekarza weterynarii. W takich sytuacjach szczegółowe warunki i sposób współdziałania w zakresie

sprawowania nadzoru oraz przeprowadzania urzędowych kontroli żywności, określa porozumienie zawarte między Głównym Inspektorem Sanitarnym a Głównym Lekarzem Weterynarii. Zgodnie z Porozumieniem ramowym z dnia 16 października 2018 r. zawartym pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym a Głównym Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej, jeśli państwo trzecie wymaga dla żywności złożonej certyfikatu eksportowego podpisanego przez urzędowego lekarza weterynarii, to nadzór nad zakładem produkującym taką żywność jest pełniony wspólnie przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Inspekcję Weterynaryjną (§ 4 ust. 3). Powyższe uzgodnienia nie dotyczą przedsiębiorstw spożywczych prowadzących handel detaliczny (np. sprzedaży hurtowej żywności złożonej do innych podmiotów zaopatrujących konsumentów końcowych).

V. WŁAŚCIWOŚĆ ORGANÓW URZĘDOWEJ KONTROLI ŻYWNOCI W ZAKRESIE CERTYFIKACJI EKSPORTOWEJ PRZESYŁEK PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

1. Większość właściwych władz państw trzecich wymaga, aby przesyłkom produktów pochodzenia zwierzęcego importowanym na terytoria tych państw towarzyszyły certyfikaty eksportowe wystawione przez właściwy organ kraju wywozu (w tym przypadku Polski). W zależności od wzoru certyfikatu eksportowego przedstawionego stronie polskiej przez właściwe władze kraju przeznaczenia towaru, ww. dokument może być wystawiony przez urzędowego lekarza weterynarii lub urzędowego inspektora lub inną upoważnioną osobę. W przypadku, jeśli zgodnie z wymaganiami właściwych władz kraju trzeciego przesyłce produktów pochodzenia zwierzęcego ma towarzyszyć certyfikat eksportowy podpisany przez urzędowego inspektora lub inną upoważnioną osobę, wówczas ww. dokument powinien być wydany przez organ nadzorujący zakład wysyłki tych produktów tj.:

- 1) powiatowego lekarza weterynarii – w przypadku zakładów będących pod nadzorem organów Inspekcji Weterynaryjnej, lub
- 2) państwowego powiatowego inspektora sanitarnego – w przypadku podmiotów objętych nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

2. Bezpieczeństwo produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym nadzorowane jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podmioty detaliczne (np. hurtownie spożywcze, centra dystrybucji), są zgodnie z kompetencją ustawową zatwierdzane przez państwowych powiatowych inspektorów

sanitarnych. Z tego też powodu wymagania państw trzecich, jakie muszą spełniać ww. przedsiębiorstwa, aby wysyłać produkty pochodzenia zwierzęcego poza terytorium EOG, są im wskazywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wymagań dla podmiotów detalicznych nie należy mylić z wymaganiami weterynaryjnymi obowiązującymi przy wywozie produktów pochodzenia zwierzęcego do państw trzecich, które są uzgadniane przez Głównego Lekarza Weterynarii z właściwymi władzami weterynaryjnymi państwa przywozu.

3. W przypadku, jeśli podmiot detaliczny planuje prowadzić wysyłki produktów pochodzenia zwierzęcego do państwa trzeciego, w stosunku do którego poświadczenie zdrowia publicznego będzie mogło być podpisane przez urzędowego inspektora (certyfikującego urzędnika), wówczas certyfikat eksportowy powinien być wystawiony przez właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

4. Jeśli zgodnie z wymogami państwa trzeciego bezpieczeństwo eksportowanych produktów ma być bezwzględnie poświadczane przez urzędowego lekarza weterynarii, wówczas właściwość rzeczową i miejscową w zakresie certyfikacji takiej przesyłki na rzecz podmiotu detalicznego będzie posiadał właściwy terytorialnie dla miejsca wysyłki powiatowy lekarz weterynarii lub upoważniony przez niego w tym zakresie urzędowy lekarz weterynarii. Wystawienie certyfikatu eksportowego w tym przypadku przez organ Inspekcji Weterynaryjnej nie jest warunkowane objęciem podmiotu wnioskującego nadzorem weterynaryjnym. Podmiot ten może być pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a jednocześnie żądać wydania certyfikatu eksportowego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, jeżeli leży to w jego interesie prawnym. Natomiast organ Inspekcji Weterynaryjnej jest zobowiązany do wystawienia certyfikatu eksportowego, jeżeli posiada wszystkie dane niezbędne do jego wystawienia. W innym przypadku organ Inspekcji Weterynaryjnej, zgodnie z art. 219 Kpa, powinien wydać postanowienie o odmowie wydania certyfikatu eksportowego.

5. Certyfikaty eksportowe stanowią szczególną formę zaświadczenia. Z tego względu do ich wystawienia zastosowanie mają nie tylko przepisy rozporządzenia (UE) nr 2017/625, rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 2020/2235, ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, ale również przepisy Kpa. Organ administracji publicznej, do którego wniesiono żądanie o wydanie certyfikatu eksportowego, powinien taki dokument wystawić, chyba że zachodzą przesłanki odmowy jego wydania. Przesłanką odmowy wystawienia certyfikatu eksportowego może być brak danych wystarczających do poświadczenia wymagań zawartych w jego treści.

6. Zaświadczenie (w tym certyfikat eksportowy) potwierdza fakty albo stan prawny, wynikające z prowadzonej przez organ certyfikujący ewidencji, rejestrów bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu. Wystawianie zaświadczeń nie jest zatem ściśle powiązane z zakresem zadań organów administracji publicznej, lecz z zakresem posiadanych przez ten organ informacji. Posiadane dane nie muszą wynikać z działań podejmowanych przez organ administracji publicznej, do którego wniesiono żądanie o wydanie zaświadczenia. W związku z tym, podmiot wnioskujący o wystawienie dokumentu nie musi być objęty nadzorem organu certyfikującego. Przepisy prawodawstwa weterynaryjnego wskazują wprost, że świadectwa urzędowe można wystawić na przykład na podstawie danych wynikających z innego świadectwa urzędowego wydanego przez właściwe organy (art. 88 ust. 3 lit. a pkt ii rozporządzenia (UE) nr 2017/625). Jeżeli zatem organ, do którego wniesiono żądanie, posiada wszystkie dane potrzebne do wystawienia certyfikatu eksportowego, w tym pochodzące od innych organów urzędowej kontroli żywności, to powinien on taki certyfikat wystawić.

VI. WŁAŚCIWOŚĆ ORGANÓW URZĘDOWEJ KONTROLI ŻYWNOCI W ZAKRESIE CERTYFIKACJI EKSPORTOWEJ PRZESYLEK ŻYWNOCI ZŁOŻONEJ

1. Produkcja żywności zawierającej w swoim składzie przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego (niezależnie od ich ilości procentowej) oraz produkty pochodzenia roślinnego, co do zasady nadzorowana jest w Polsce przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jednakże, jeżeli zakład produkcyjny zamierza wysyłać żywność złożoną do państw trzecich, które wymagają certyfikatów eksportowych podpisanych przez urzędowego lekarza weterynarii, wówczas, na mocy Porozumienia ramowego zawartego między Głównym Inspektorem Sanitarnym a Głównym Lekarzem Weterynarii, możliwe jest objęcie takiego zakładu wspólnym nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej. Jeżeli zakład produkujący żywność złożoną złożył wniosek o objęcie go nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie certyfikowania przesyłek tej żywności na rynki państw trzecich, certyfikaty eksportowe powinny być wystawiane przez właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii lub upoważnionego przez niego w tym zakresie urzędowego lekarza weterynarii, będącego pracownikiem PIW, po objęciu zakładu nadzorem weterynaryjnym. W takim przypadku certyfikacja eksportowa może być prowadzona w oparciu o dokumentację uzyskaną od Państwowej Inspekcji Sanitarnej (§ 7 ust. 2 i 3 ww. Porozumienia) lub w wyniku

samodzielnego sprawdzenia spełniania przez daną przesyłkę wymagań państwa trzeciego.

2. W sytuacji, gdy o wydanie certyfikatu eksportowego dla żywności złożonej ubiega się podmiot objęty wyłącznym nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, np.:

- 1) zakład produkcyjny, który nie chce złożyć wniosku do Inspekcji Weterynaryjnej o objęcie jego działalności nadzorem weterynaryjnym,
- 2) podmiot sektora spożywczego wprowadzający do obrotu ww. żywność (w tym w ramach handlu detalicznego),

wówczas organ Inspekcji Weterynaryjnej może wystawić taki certyfikat na rzecz tego podmiotu, ale tylko wtedy, gdy posiada wszystkie dane potrzebne do jego wystawienia, w tym m. in. pochodzące od organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

VII.SPOSÓB POSTĘPOWANIA ORGANÓW INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ W ZAKRESIE CERTYFIKACJI EKSPORTOWEJ PRZESYŁEK PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO ORAZ ŻYWNOSCI ZŁOŻONEJ NA RZECZ PODMIOTÓW NIEOBJĘTYCH NADZOREM INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ

1. W rozumieniu art. 217 Kpa, osobą uprawnioną do żądania wydania zaświadczenia (w tym przypadku w postaci certyfikatu eksportowego) jest podmiot, który wykaże swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego. Żądanie wydania certyfikatu eksportowego powinno odpowiadać warunkom wskazanym w art. 63 Kpa.

2. Organ Inspekcji Weterynaryjnej, do którego wpłynęło żądanie wydania certyfikatu eksportowego, powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające mające na celu w pierwszej kolejności weryfikację, czy posiada on właściwość miejscową i rzeczową do wystawienia żadanego certyfikatu. W przypadku, gdy z informacji przedstawionych przez podmiot lub posiadanych przez organ Inspekcji Weterynaryjnej wynika, że podpis urzędowego lekarza weterynarii nie jest wymagany w danym certyfikacie eksportowym, a tym samym nie jest właściwy do wystawienia przedmiotowego dokumentu, organ Inspekcji Weterynaryjnej powinien wydać postanowienie o odmowie wydania certyfikatu eksportowego. Uzasadnienie takiego postanowienia powinno zawierać przyczynę odmowy oraz wskazywać organ właściwy do wystawienia takiego certyfikatu.

3. Jeżeli w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego okaże się, że zgodnie ze wzorem certyfikatu eksportowego określonego przez kraj trzeci dokument ten może

podpisać jedynie organ Inspekcji Weterynaryjnej lub urzędowy lekarz weterynarii, kolejnym etapem postępowania powinna być weryfikacja, czy organ może potwierdzić wszystkie wymagania zawarte w przedmiotowym wzorze certyfikatu, w oparciu o fakty albo stan prawny wynikający z prowadzonej przez ten organ ewidencji, rejestrów bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu.

Należy mieć na uwadze, że w sytuacji, gdy podmiot żądający certyfikatu eksportowego nie jest objęty nadzorem organów Inspekcji Weterynaryjnej, powiatowy lekarz weterynarii lub działający z jego upoważnienia urzędowy lekarz weterynarii nie będą w stanie wydać certyfikatu wyłącznie w oparciu o dane uzyskane w drodze własnych kontroli urzędowych. Konieczne zatem będzie dostarczenie przez podmiot żądający wydania certyfikatu eksportowego innych urzędowych zaświadczeń, wystawionych przez właściwe organy urzędowej kontroli żywności, poświadczających spełnianie przez towar wymagań określonych w docelowym certyfikacie eksportowym.

4. Ww. zaświadczenia powinny obejmować swoim zakresem zarówno wszystkie towary przeznaczone do eksportu na rynek danego państwa trzeciego (umożliwiając organowi Inspekcji Weterynaryjnej wydającemu finalny certyfikat eksportowy ich pełną identyfikację), jak również wszystkie etapy ich produkcji i dystrybucji (jeśli wymogi poświadczane w finalnym certyfikacie eksportowym dotyczą tych etapów). Treść urzędowych zaświadczeń będzie bezpośrednio zależeć od wymagań ustalonych z państwem trzecim, zawartych w poszczególnych wzorach certyfikatów eksportowych publikowanych na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii w linku: <https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/zywnosc-pochodzenia-zwierzecego-wywoz> (w przypadku niektórych państw trzecich również na platformie online systemu TRACES). Aby zapobiec potencjalnym nieporozumieniom, związanym z dostarczeniem przez podmiot żądający certyfikatu eksportowego niewłaściwych urzędowych zaświadczeń, zaleca się, aby ustalił on z organem Inspekcji Weterynaryjnej, który ma wydać finalny certyfikat eksportowy, wymogi jakie muszą być poświadczane w zaświadczeniach przez inne organy urzędowej kontroli żywności. Podczas przygotowywania wniosku o wydanie zaświadczenia, podmioty mogą również korzystać z publikowanych wzorów certyfikatów eksportowych, w których określone są wymogi, jakie muszą być spełnione podczas wysyłki do danego państwa trzeciego.

5. Poświadczenia zawarte w certyfikatach eksportowych mogą dotyczyć zarówno wymagań w zakresie zdrowia zwierząt, z/od których pozyskano produkty będące przedmiotem wysyłki do państwa trzeciego, jak i wymogów zdrowia publicznego, które

należy spełnić podczas produkcji i dystrybucji tych produktów. Z tego względu, urzędowe zaświadczenia, na podstawie których organ Inspekcji Weterynaryjnej właściwy dla miejsca wysyłki będzie mógł wydać finalny certyfikat eksportowy, powinny być co do zasady wystawiane na wniosek podmiotu przez:

- 1) organ Inspekcji Weterynaryjnej nadzorujący produkcję produktów przeznaczonych do eksportu, w zakresie:
 - a) wymogów państwa trzeciego dotyczących zdrowia zwierząt, z/od których pozyskano te produkty,
 - b) wymogów państwa trzeciego dotyczących zdrowia publicznego koniecznych do spełnienia na etapie produkcji tych produktów,
- 2) organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorujący działalność podmiotów nieobjętych nadzorem organów Inspekcji Weterynaryjnej, w zakresie wymogów państwa trzeciego dotyczących zdrowia publicznego koniecznych do spełnienia na etapach wykraczających poza nadzór organów Inspekcji Weterynaryjnej.

6. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na art. 220 Kpa, zgodnie z którym organ, do którego wystapiono z żądaniem o wydanie certyfikatu eksportowego, nie może wymagać od wnioskodawcy zaświadczeń od innych organów urzędowej kontroli żywności na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli:

- 1) znane są one certyfikującemu organowi z urzędu,
- 2) możliwe są do ustalenia przez organ certyfikujący na podstawie:
 - a) posiadanych przez niego ewidencji, rejestrów lub innych danych,
 - b) rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej (np. rejestr KRS, CEIDG, IRZ),
 - c) wymiany informacji z innym podmiotem publicznym na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
 - d) przedstawionych przez zainteresowanego do wglądu dokumentów urzędowych (dowodu osobistego, dowodów rejestracyjnych i innych).

Organ administracji publicznej żądający od strony lub innego uczestnika postępowania zaświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego jest obowiązany wskazać przepis prawa wymagający urzędowego potwierdzenia tych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia (np. art. 12 rozporządzenia (WE) nr 178/2002).

7. W przypadku, gdy w ramach przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego okaże się, że wydanie certyfikatu eksportowego zgodnie z żądaniem podmiotu nie jest możliwe, wówczas organ Inspekcji Weterynaryjnej powinien zakończyć postępowanie w formie postanowienia o odmowie wydania certyfikatu eksportowego, na które przysługuje zażalenie. Postanowienie to powinno odpowiadać warunkom określonym w art. 124 Kpa.

Przypadki, w jakich możliwa jest odmowa wydania certyfikatu eksportowego to w szczególności:

- 1) z żądaniem wydania certyfikatu eksportowego zwrócono się do niewłaściwego organu,
- 2) podmiot ubiegający się o certyfikat eksportowy nie wykazał interesu prawnego w urzędowym potwierdzeniu faktów lub stanu prawnego, np. przepisy państwa trzeciego wprowadzają zakaz eksportu danego rodzaju produktów,
- 3) organ nie dysponuje wszystkimi danymi pozwalającymi na wydanie certyfikatu eksportowego,
- 4) organ nie może wydać certyfikatu eksportowego z uwagi na treść wymogów znajdujących się we wzorze udostępnionym przez państwo trzecie, które nie są zgodne z danymi znajdującymi się w jego posiadaniu.

Jeżeli przyczyną odmowy wydania certyfikatu eksportowego jest brak danych pozwalających na wydanie dokumentu, zaleca się, aby organ Inspekcji Weterynaryjnej wydający postanowienie o odmowie, w uzasadnieniu faktycznym postanowienia wskazał listę brakujących informacji/zaświadczeń, które uniemożliwiły mu wydanie certyfikatu eksportowego.

8. W przypadku, gdy w ramach przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego okaże się, że wydanie certyfikatu eksportowego zgodnie z żądaniem podmiotu jest możliwe, wówczas organ Inspekcji Weterynaryjnej powinien wystawić ten certyfikat bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni od daty wniesienia żądania o jego wydanie (art. 217 § 3 Kpa).

9. Jeżeli państwo trzecie przeznaczenia produktów wymaga nałożenia urzędowej plomby na środek transportu, kontener lub pojemnik, którymi te produkty będą wywożone z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do tego państwa, przedmiotowa plomba nakładana jest przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorujący działalność zakładu wysyłki. Numer urzędowej plomby musi być udostępniony organowi Inspekcji Weterynaryjnej wydającemu certyfikat eksportowy, tak aby

odpowiednia informacja o tym numerze mogła być zawarta w finalnym certyfikacie eksportowym.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejsze wytyczne mogą podlegać aktualizacji na podstawie zebranych doświadczeń i informacji przekazywanych przez urzędowych lekarzy weterynarii, za pośrednictwem powiatowych i wojewódzkich lekarzy weterynarii.
2. Niniejsze wytyczne wchodzi w życie z dniem ich podpisania.

ZATWIERDZIŁ:

Paweł Niemczuk
GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII
/podpisano elektronicznie/